

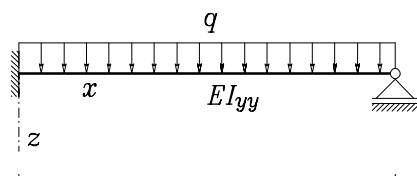
5. VAJA IZ TRDNOSTI

(metoda sil - kinematične enačbe)

NALOGA 1. Izračunaj reakcije in notranje sile N_x , N_z in M_y za prikazani nosilec. Nalogo reši z: (i) enačbo upogibnice, (ii) metodo razreza (glej mehaniko trdnih tel) in (iii) s principom o dopolnilnem virtuelnem delu. Primerjaj metode!

Podatki: a, q, EI_{yy}

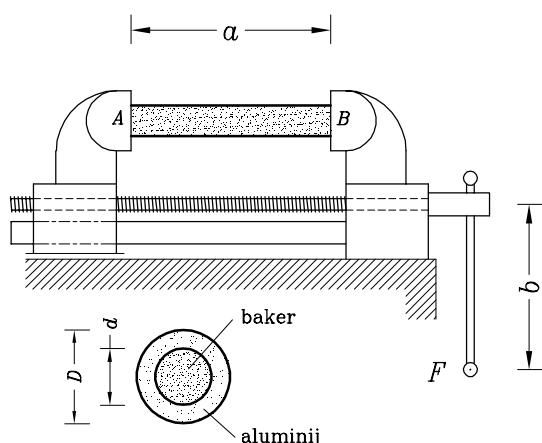
REŠITEV. $A_x = 0, A_z = -\frac{5}{8}qa, M_y^A = \frac{1}{8}qa^2, B_z = -\frac{3}{8}qa, w(\frac{a}{2}) = \frac{qa^4}{192EI_{yy}}$

NALOGA 2. Bakrena palica elastičnega modula E_1 , dolžine a in premera d je brez trenja vložena v aluminijsko cev iste dolžine a , elastičnega modula E_2 in zunanjega premera D . Tako sestavljeni palici je tesno vstavljena v tog primež, kot kaže slika. Izračunaj napetosti in deformacije v palici in cevi, če ročico primeža dolžine b zavrtimo s silo F . Dolžina navojev je e . Za koliko smo ravrteli ročico?

Podatki: $d = 15 \text{ mm}, D = 25 \text{ mm}, a = 300 \text{ mm}, E_1 = 10\,300 \text{ kN/cm}^2$ (baker), $E_2 = 7000 \text{ kN/cm}^2$ (aluminij), $F = 150 \text{ N}, e = 2.5 \text{ mm}, b = 20 \text{ cm}$

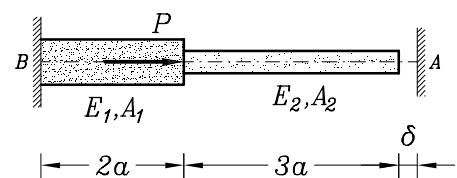
REŠITEV. $\sigma_1 = -14.49 \text{ kN/cm}^2, \sigma_2 = -9.85 \text{ kN/cm}^2, n = 0.169$

NALOGA 3. Izračunaj napetosti v sestavljeni palici v točkah A in B po deformirjanju s silo P .

Podatki: $a = 50 \text{ cm}, \delta = 0.05 \text{ mm}, P = 200 \text{ kN}, A_1 = 150 \text{ cm}^2, E_1 = 10\,000 \text{ kN/cm}^2$ (baker), $A_2 = 50 \text{ cm}^2, E_2 = 20\,000 \text{ kN/cm}^2$ (jeklo)

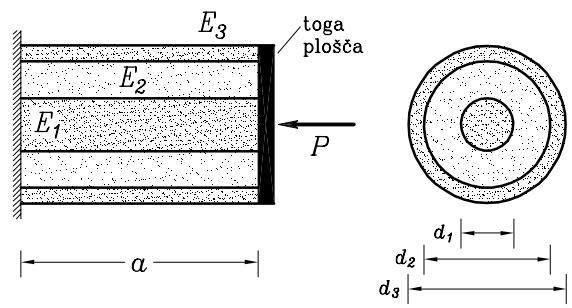
REŠITEV. $\sigma_A = -0.77 \text{ kN/cm}^2, \sigma_B = 1.08 \text{ kN/cm}^2$

NALOGA 4. Litoželezno palico elastičnega modula E_1 in premera d_1 brez trenja vstavimo v jekleno cev elastičnega modula E_2 in zunanjega premera d_2 , obe pa brez trenja vstavimo še v aluminijasto cev elastičnega modula E_3 in zunanjega premera d_3 (glej sliko). Izračunaj napetosti v posameznih palicah zaradi sile P .

Podatki: $d_1 = 5 \text{ cm}, d_2 = 11 \text{ cm}, d_3 = 17 \text{ cm}, E_1 = 12\,000 \text{ kN/cm}^2$ (lito železo), $E_2 = 20\,000 \text{ kN/cm}^2$ (jeklo), $E_3 = 7000 \text{ kN/cm}^2$ (aluminij), $P = 400 \text{ kN}$

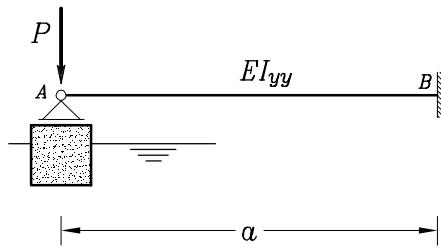
REŠITEV. $\sigma_1 = -1.80 \text{ kN/cm}^2, \sigma_2 = -3.00 \text{ kN/cm}^2, \sigma_3 = -1.05 \text{ kN/cm}^2$

NALOGA 5. Nosilec AB je v točki A podprt s pontonom osnovne ploskve A_0 (plovec). Izračunaj reakcije, notranje sile. Za koliko se potopi ponton?

Podatki: $a, P, A_0, \gamma, EI_{yy}$

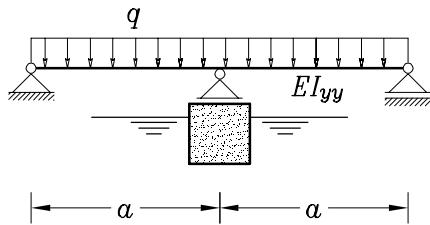
$$\text{REŠITEV. } w_A = P \left(\gamma A_0 + 3 \frac{EI_{yy}}{a^3} \right)^{-1}$$

NALOGA 6. Reko širine $2a$ premostimo z motažnim mostom tako, da ga na sredini reke podpremo s pontonom (plovcem) osnovne ploskve A_0 . Za koliko se potopi ponton, če je most obremenjen z obtežbo q ?

Podatki: $a, q, A_0, \gamma, EI_{yy}$

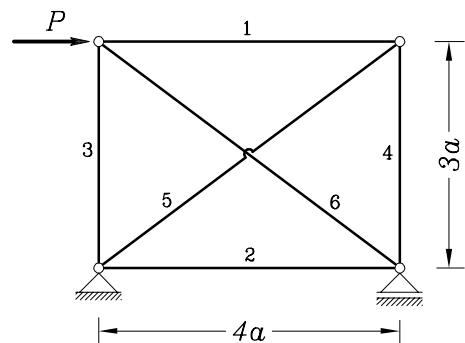
$$\text{REŠITEV. } \Delta = \frac{5}{4}qa \left(\gamma A_0 + 6 \frac{EI_{yy}}{a^3} \right)^{-1}$$

NALOGA 7. Za prikazano paličje izračunaj osne sile N_x in pomik u_P na mestu in v smeri sile P . Vse palice so enake.

Podatki: a, P, EA_p

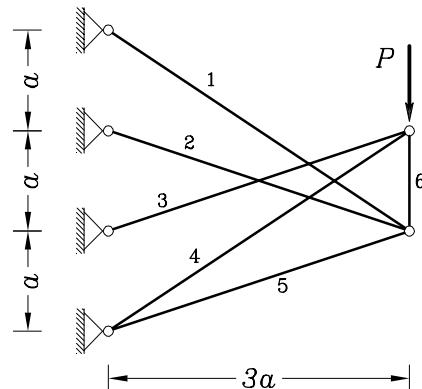
$$\text{REŠITEV. } N_1 = -\frac{1}{2}P, u_P = \frac{27aP}{4EA_p}$$

NALOGA 8. Za prikazano paličje izračunaj osne sile N_x in pomik u_P na mestu in v smeri sile P . Vse palice so enake.

Podatki: a, P, EA_p

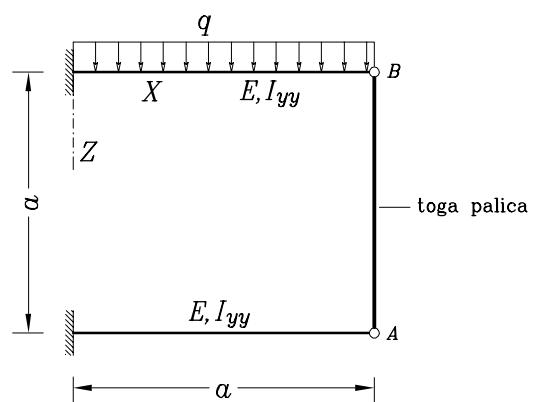
$$\text{REŠITEV. } N_1 = 0.8135P, u_P = 7.970 \frac{aP}{EA_p}$$

NALOGA 9. Za prikazani ravninski okvir izračunaj reakcije in notranje sile N_x, N_z in M_y ter navpični pomik v točki A .

Podatki: a, q, EI_{yy}

$$\text{REŠITEV. } N_p = -\frac{3}{16}qa, w_A = \frac{qa^4}{16EI_{yy}}$$

NALOGA 10. Za prikazani ravninski okvir izračunaj reakcije in notranje sile N_x, N_z in M_y ter pomik u_P na mestu in v smeri sile P .

Podatki: $a, P, E, a^2 A_p = 75I_{yy}$

$$\text{REŠITEV. } N_p = 0.9539P, u_P = 0.0382 \frac{a^3 P}{EI_{yy}}$$

